

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาล
ในประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527

นางสาวรัชณีภรณ์ วิชาการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-019-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012718

110298617

AN ANALYSIS OF MASTER THESES IN NURSING IN THAILAND

FROM ACADEMIC YEAR 1974 TO 1984

Miss Ratcharneeporn Wichargarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-019-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาดำเนินการสาขาวิชาการพยาบาลในประเทศไทย
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527

โดย นางสาวรัชนิกรณ์ วิชากร

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชากร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

.....
(อาจารย์ ดร.ศิริเรก ศรีสุข)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาดบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในประเทศไทย
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527

ชื่อนิพนธ์ นางสาวรัชนิภรณ์ วิชากร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาดบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาล
ในด้านปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย การแสดงแนวความคิดและ/หรือทฤษฎี ระเบียบ-
วิธีวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร และสถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ทุกฉบับในระหว่างปีการศึกษา
2517 ถึง 2527 ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย สาขาการพยาบาล และ การพยาบาลสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล รวมจำนวน
ทั้งสิ้น 264 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้นำไปทดลองใช้ และหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ทำวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลฝ่ายการศึกษา รองลงมา เป็น
พยาบาลฝ่ายบริการ
2. ปัญหาการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการปฏิบัติการพยาบาล รองลงมา เป็นปัญหา
ด้านการบริหารการพยาบาล และการศึกษาพยาบาล ตามลำดับ
3. เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ในด้านการศึกษาพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการ
บริหารการศึกษพยาบาล รองลงมา เป็น เรื่องสิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอน
4. เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ในด้านการบริหารการพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ

บุคลากร รองลงมา เป็น เรื่อง รูปแบบและ/หรือการจัดองค์การ

5. เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ในด้านการปฏิบัติการพยาบาล ส่วนใหญ่เป็น เรื่อง เกี่ยวกับ เทคนิค วิธีการพยาบาล รองลงมา เป็น เรื่อง การสอน การแนะนำ และ เรื่องการปฏิบัติตน การปรับตัว และการดูแลตนเองของบุคคล

6. ประโยชน์ของการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล เมื่อพิจารณาตามขอบเขตงาน ด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประโยชน์ต่องานด้านการรักษาพยาบาล รองลงมา เป็นงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ และ เมื่อพิจารณาตามการพยาบาล เฉพาะสาขา พบว่า ส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการพยาบาลอายุรกรรม รองลงมา เป็นการพยาบาลสูติ-นรีเวช

7. วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิทยานิพนธ์มหบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพยาบาลทั้งหมด เป็นการวิจัยประยุกต์ ซึ่งส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมาย เฉพาะ เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริง หรือมุ่งอธิบายความ เป็น เหตุ เป็นผลของปรากฏการณ์ (Explanatory Research)

8. วิทยานิพนธ์มหบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพยาบาล ส่วนใหญ่มีการแสดงแนวความคิด และ/หรือทฤษฎี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวความคิดและ/หรือทฤษฎีด้านสังคมศาสตร์และ/หรือ พฤติกรรมศาสตร์ รองลงมา เป็นวิทยาศาสตร์การแพทย์

9. ระเบียบวิธีวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและ เปรียบเทียบ

10. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม วิธีการสร้าง เครื่องมือ ส่วนใหญ่ผู้วิจัยสร้างเอง ส่วนวิธีการตรวจสอบคุณภาพ ส่วนใหญ่เป็นการหาความตรง และความเที่ยง

11. ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร ส่วนใหญ่ศึกษาประชากรและ/หรือ ตัวอย่างประชากรที่เป็นบุคคล และเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล ส่วนวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรนั้น ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงมากที่สุด

12. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นสถิติในประ เภทของการวิเคราะห์ ตัวแปร เดี่ยวและการวิเคราะห์ตัวแปรคู่

Thesis Title AN ANALYSIS OF MASTER THESES IN NURSING IN THAILAND
FROM ACADEMIC YEAR 1974 TO 1984

Name Ratcharneeporn Wichargarn

Thesis Advisor Assistant Professor Somkit Raksasat

Department Nursing Education

Academic Year 1986

Abstract

The objective of this research is to Analyse the Master theses in Nursing in Thailand concerning research problems, research objectives, explication of concepts and/or theories, research methodologies, data collection, Demography and population sampling, and tabulations used for data analysis. The total number of Master theses analysed were 264 accomplished during 1974 to 1984 by Master students in Nursing Administration of Chulalongkorn University, and in Nursing and Public Health Nursing of Mahidol University. Research tool used for data collection was the survey and classification type constructed by the researcher, pretest and content validity were confirmed. The data gathered were analysed by the methods of frequency distribution and percentage.

Research Findings

1. Status of the thesis researchers was that the majority were the nurses from educational division and the subsequence were the nurses from services division.

2. The Master theses in Nursing were predominantly the research studies on nursing practice with the studies on problem of nursing administration and nursing education came next in sequence.

3. Subject contents of the Master theses in Nursing on the area of nursing education concerned successively with the nursing administration and teaching-learning environment.

4. Subject contents of the Master theses in Nursing on the area of nursing administration involved mostly with the matter of personnel ensuing with these of the patterns and/or organisation management.

5. Subject contents of the Master theses in Nursing on the area of nursing practice concerned predominantly with the matter of nursing techniques following successively with these of the teaching/guidance, and the self-practice/adaptation/self-care of the persons.

6. Regarding the benefits of the Master theses in Nursing on the area of nursing practice concerning the scope of health works of the nurses, it was found that most were beneficial for curing works with the works of health promotion came next in line; whereas it was found according to the specific field of the nursing that most were beneficial for medicine nursing with obstetric nursing came next in rank.

7. The overall Master theses in Nursing were indeed the applied research that most had specific aims for Discovering relationships among facts or Explanatory Reaearch.

8. The majority of the Master theses in Nursing touched upon the concepts and/or theories which were chiefly the social and/or behavioral sciences following consecutively with the medical science.

8. The majority of the Master theses in Nursing touched upon the concepts and/or theories which were chiefly the social and/or behavioural sciences following consecutively with the medical science.

9. The Master theses in Nursing utilised for the most part the descriptive research methodology which was mainly the survey and comparative study.

10. Most of the research tools employed for data collection for the Master theses in Nursing were the questionnaires self-constructed by the researchers. As for the quality inspection, most were the validity and accuracy tests.

11. The majority of the Master theses in Nursing were the studies on the population and/or samples which were the persons who for the most part possessed the status of patients in the hospitals. As regards the sampling methods, most were the specific sampling.

12. The tabulations employed for data analysis were mainly the single and double variables-oriented statistical analysis.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ และอาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุขโข ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนมาอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ของ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการวิจัย ครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณบุพการีทั้งสองท่าน โดยเฉพาะบิดา ที่ได้ปลุกฝังให้ผู้วิจัยรักการ ศึกษา ค้นคว้ามาตั้งแต่เยาว์วัย ตลอดจนสนับสนุนทางด้านการศึกษาตลอดมา และขอขอบพระคุณ คุณสมชาย ทรัพย์ภรณ์านนท์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์ กำลังใจ และกำลังกาย ในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

รัชนิภรณ์ วิชาการ

สารบัญ

ญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ณ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	7
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	ความหมายของการวิเคราะห์.....	9
	ความหมายของการวิจัยทางการพยาบาล.....	10
	แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทฤษฎีการพยาบาล.....	11
	ความสำคัญของการพัฒนาทฤษฎีการพยาบาล.....	11
	ความเป็นมาของการพัฒนาทฤษฎีการพยาบาล.....	12
	วิธีการสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการพยาบาล.....	13

บทที่

หน้า

ลักษณะของการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีการพยาบาล.....	15
ปัญหาการวิจัยทางการพยาบาล.....	18
การวิจัยด้านการศึกษาพยาบาล.....	20
การวิจัยด้านการบริหารการพยาบาล.....	21
การวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล.....	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัยทางการพยาบาล.....	27
แนวความคิดและทฤษฎีในการวิจัยทางการพยาบาล.....	28
ระเบียบวิธีวิจัยทางการพยาบาล.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	54
ประชากร.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ลักษณะของเครื่องมือ.....	54
การสร้าง การปรับปรุง และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	97
การอภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	125

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	1 28
ภาคผนวก.....	1 47
ภาคผนวก ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	1 48
เขตการตัดสินใจในการจำแนกวิทยานิพนธ์.....	1 56
ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	1 78
ภาคผนวก ค. บรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	1 81
ประวัติผู้เขียน.....	21 7

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาล จำแนกตามปีการศึกษา และสถาบัน.....	61
2 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามสถานภาพของผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	62
3 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามประเภทของปัญหาการวิจัย ทางการพยาบาล.....	63
4 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่เป็นการวิจัยในปัญหาด้านการศึกษาพยาบาล จำแนกตามประเภท เนื้อหาของการวิจัยด้านการศึกษาพยาบาล.....	64
5 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่เป็นการวิจัยในปัญหาด้านการบริหารการพยาบาล จำแนกตามประเภท เนื้อหาของการวิจัยด้านการบริหารการพยาบาล.....	66
6 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่เป็นการวิจัยในปัญหาด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามประเภท เนื้อหาของการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล.....	68
7 ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกันที่เป็นการวิจัยในปัญหาด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามประโยชน์ที่มีต่องานด้านสุขภาพอนามัย.....	70

ตารางที่

หน้า

8	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่เป็นการวิจัยในปัญหาด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามประโยชน์ต่อการพยาบาล เฉพาะสาขา.....	72
9	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	74
10	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย ทางการพยาบาล.....	75
11	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามการมี หรือไม่มีการแสดง แนวความคิด และ/หรือทฤษฎี.....	76
12	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามประเภทของแนวความคิด และ/หรือทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	77
13	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามระเบียบวิธีวิจัย.....	79
14	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย จำแนกตามประเภทของการวิจัยเชิงบรรยาย.....	80
15	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชา การพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามชนิดของเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82

ตารางที่

หน้า

16	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน ที่มีการใช้ เครื่องมือ เพื่อ เก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกตามวิธีการสร้าง เครื่องมือ.....	84
17	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกันที่มีการใช้ เครื่องมือ เพื่อ เก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกตามวิธีการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ.....	86
18.	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามประ เภทของประชากร และ/หรือตัวอย่างประชากร.....	88
19	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามสถานภาพของประชากร และ/หรือตัวอย่างประชากร.....	89
20	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร.....	91
21	ร้อยละของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพยาบาลในแต่ละสถาบัน และทั้งสองสถาบันรวมกัน จำแนกตามประ เภทของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล.....	93

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

- 1 แสดงขั้นตอนของการวิจัยที่นำไปสู่การสร้างทฤษฎี..... 15
- 2 องค์ประกอบโครงสร้างการพยาบาลตามแนวคิดของนึล..... 26